

Julkaisufoorumin ohjausryhmän kokospöytäkirja

Aika: 15.5.2023 klo 13-16

Paikka: etänä

Puheenjohtaja:

Professori Ulla-Maija Forsberg (Helsingin yliopisto / Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Asiantuntijajäsenet:

Pääjohtaja Paula Eerola (Suomen Akatemia / luonnontieteet)

Opetusneuvos Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö) (klo 13.10 lähtien)

Palvelujohtaja Kristiina Hormia-Poutanen (Kansalliskirjasto)

Professori Satu Lahti (Turun yliopisto / lääke- ja terveystieteet)

Kirjastonjohtaja Riitta Lähdemäki (FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto) (klo 13.13 lähtien)

Ylijohtaja Riitta Majjala (Suomen Akatemia)

Professori Anne Mäntynen (Helsingin yliopisto / humanistiset tieteet)

Emeritusprofessori Risto Nieminen (Aalto-yliopisto / tekniikka)

Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus) (klo 14.45 saakka)

Sihteeristö:

Tietoasiantuntija Anna-Kaarina Linna (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Pääsihteeri Janne Pölönen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Suunnittelija Elina Pylvänäinen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Toiminnanjohtaja Lea Ryyränen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Poissa:

Asiantuntija, tiede- ja TKI-politiikka Saara Harjula (Suomen yliopistot UNIFI ry)

Professori Heikki Hiilamo (Helsingin yliopisto / yhteiskuntatieteet)

Vararehtori Taina Pihlajaniemi (Oulun yliopisto / Suomen yliopistot UNIFI ry)

Liitteet:

Liite 1. Julkaisufoorumin toiminta- ja kehityssuunnitelma vuosille 2023-2027

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.02.

2. Pöytäkirjan tarkistaminen

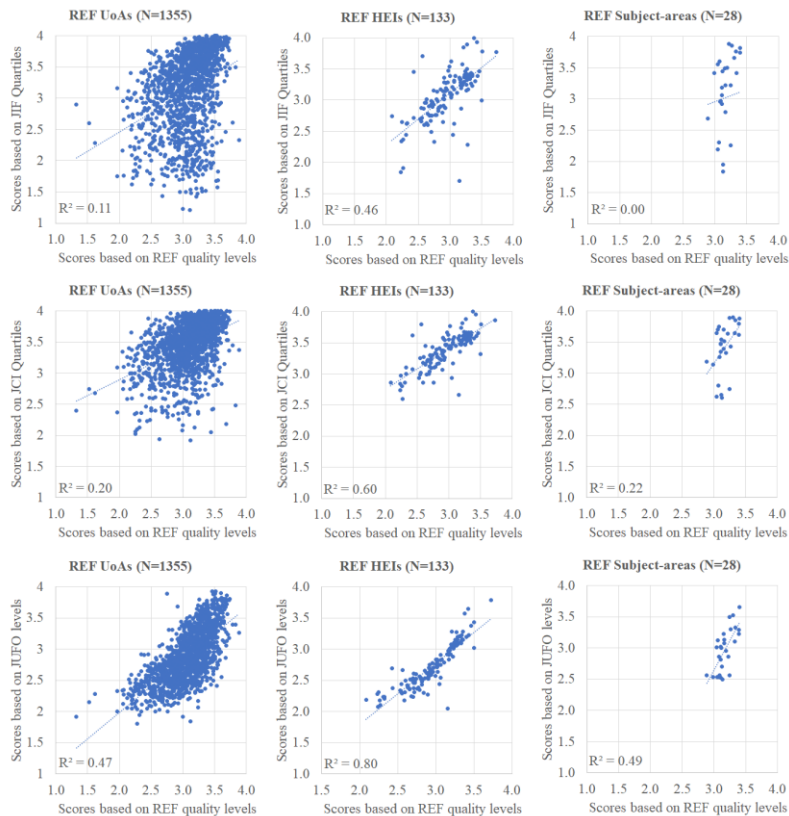
Edellisen kokouksen pöytäkirja on tarkistettu ja toimitettu ohjausryhmälle tiedoksi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Risto Nieminen ja Paula Eerola.

3. Ilmoitusasiat

- a) Saara Harjula (UNIFI) on liittynyt ohjausryhmän sihteeristön jäseneksi Tanja Risikon tilalle.
- b) Julkaisufoorumin päivitysarviointi 2022 -raportti on julkaistu [suomeksi](#) ja [englanniksi](#).
- c) TSV on ehdottanut CoARAan Suomen kansallista osastoa sekä työryhmää monikielisydestä, ja on mukana useissa muissa työryhmäehdotuksissa
- d) Julkaisufoorumin julkaisu- ja tapahtumatoimintaa
 - I. Diamond future of open access, 15.2.
 - II. Vastuullinen arviointi tunnistaa tutkijantyön monimuotoisuuden, 13.3.
 - III. Julkaisufoorumi avoimen julkaisemisen ja vastuullisen arvioinnin näkökulmasta, Think Open Blog 16.3.
 - IV. Vaikuttavuuden arviointi -seminaari 16.3.
 - V. Julkaisufoorumi-seminaari 17.3.
 - VI. MDPI, Predatory Reports ja julkaisutoiminnan harmaa alue 23.3.
 - VII. Roundtable on Diamond OA and Multilingualism 28.3.
 - VIII. Webinaari konferenssien luokittelusta Julkaisufoorumissa, 12.4.
 - IX. Julkaisufoorumi ja yliopistojen rahoitusmalli, Tieteessä Tapahtuu 20.4.
 - X. Vastuullisen arvioinnin päivä 20.4.
 - XI. Comparing Finnish universities' publication profiles using multidimensional field-normalized indicators, STI2023 abstract 20.4.
 - XII. Journal metrics as predictors of Research Excellence Framework 2021 results: Comparison of impact factor quartiles and Finnish expert-ratings, STI2023 abstract 20.4.: "The Finnish expert-based Julkaisufoorumi (JUFO) level ratings of journals determined by expert-panels per field produce scores that correlate more strongly with REF scores than those based on citation-based Journal Impact Factor (JIF) or Journal Citation Indicator (JCI) Quartiles."

4. Konferenssien ja kirjasarjojen taso 3

A. Konferenssit

Ohjausryhmän 9.12.2022 kokouksessa päätettiin, että paneeli 2 voi valmistaa kevään paneelikokouksessa esityksen konferenssien luokittelusta tasolle 2 ja 3. Konferenssien luokitustyön tueksi toteutettiin kysely tiedeyhteisölle sekä järjestettiin keskustelutilaisuus webinaarin muodossa. Näiden avulla selvitettiin tiedeyhteisön näkemyksiä siitä, tulisiko konferensseja nostaa tasolle 3 ja jos, tunnistaa kunkin alan korkeatasoisimmat konferenssit.

Paneeli kävi keskustelun konferenssien luokittelusta 10.5. paneelikokouksessa ja viimeisteli ehdotuksen sähköpostilla. Paneeli kävi paljon keskustelua siitä, tulisiko tasolle 3 ehdottaa laajaa listaa (joka sisältää tasolla 2 nyt olevat konferenssit), vai tulisiko pyrkiä rajatumpaan ehdotukseen, joka käsittää vain ehdottomasti johtavat konferenssit.

Valtaosa paneeleista kannatti puheenjohtajan ehdottamaa rajattua listaa, jonka mukaisesti paneeli 2 esittää 13 konferenssin nostamista tasoluokkaan 3 (lista alla). Paneeli kuitenkin toteaa, että tasoluokkaa 3 tulee konferenssien osalta voida jatkossa arvioida uudelleen ja tarpeen mukaan myös täydentää tiedeyhteisöltä saadun palautteen perusteella

1. ACM CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (CHI)
2. ACM Multimedia
3. ACM SIGKDD International Conference on Knowledge Discovery and Data Mining (KDD)
4. ACM SIGMOD International Conference on Management of Data (SIGMOD)
5. ACM Symposium on Theory of Computing (STOC)
6. Conference on Neural Information Processing Systems (NeurIPS)
7. IEEE international Conference on Computer Vision (ICCV)
8. IEEE symposium of security and privacy (S&P)
9. International Conference on Machine Learning (ICML)
10. International Conference on Software Engineering (ICSE)
11. International Cryptology Conference (CRYPTO)
12. International World Wide Web conference ([www/thewebconf](http://www.thewebconf))
13. SIGCOMM

Vaihtoehtoisen esityksen mukaan tasolle 3 lisättäisiin lisäksi seuraavat 10 konferenssia:

14. National Conference of the American Association for Artificial Intelligence (AAAI)
15. Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (ACL)
16. ACM Conference on Computer and Communications Security (CCS)
17. IEEE Computer Society Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)
18. European Conference on Computer Vision (ECCV)
19. Annual International Conference on the Theory and Applications of Cryptographic Techniques (EUROCRYPT)
20. IEEE Annual Symposium on Foundations of Computer Science (FOCS)
21. International Joint Conference on Artificial Intelligence (IJCAI)
22. International Symposium on Computer Architecture (ISCA)
23. Annual International Conference on Mobile Computing and Networking (MobiCom)

Keskustelu:

- Ohjausryhmä puolsi paneelin enemmistön kannattamaa ehdotusta 13 konferenssin nostamisesta tasolle 3.
- Keskusteltiin siitä, että vaikka konferensseille ei ole kattavasti volyymitietoa saatavilla, tasolle 3 nostettavien konferenssien määrän tulisi olla järkevä suhteessa

tasolla 3 olevien lehtien määrään ja volyymiin. Paneelissa 2 on tasolla 3 on yhteensä 71 lehteä, joten paneelin ehdotus ei ole liian suuri tähän nähden.

- Keskusteltiin myös siitä, että konferenssiartikkelit ovat muihin julkaisutyyppeihin verrattuna vähiten JUFO-pisteissä tuottava julkaisutyyppi. Vaikka tasolle 3 nostettaisiin kaikki 23 konferenssia, tämä ei aiheuta epätasapainoa julkaisutyyppien välille rahoitusmallissa.

Ehdotus:

- Hyväksytään paneelin 2 ehdotus konferenssien nostoista tasoluokkaan 3. Paneeli voi jatkossa tarkistaa ja täydentää listaa tasoluokan 3 konferensseista. Paneeli voi vielä syksyn 2023 kokouksessa käydä keskustelun vaihtoehtoisesta ehdotuksen pohjalta.

Päätös:

- Ohjausryhmä hyväksyi paneelin 2 ehdottamien 13 konferenssin nostamisen tasolle 3. Paneeli voi vielä syyskokouksessaan harkita vaihtoehtoisia esityksiä ja päättää enintään 10 konferenssin nostamisesta lisäksi tasolle 3. Paneeli voi jatkossa tarkistaa ja täydentää listaa tasoluokan 3 konferensseista tiedeyhteisöltä tulleen palautteen perusteella täydennys- ja päivitysarviointien yhteydessä.

B. Routledgen ja Palgrave Macmillanin kirjasarjat

Ohjausryhmän 9.12.2022 kokouksessa päätettiin laskea Routledge ja Palgrave Macmillan tasolta 3 tasolle 2 vuoden 2024 alusta lähtien. Ohjausryhmä päätti myös, että paneelien on mahdollista tunnistaa kevään 2023 aikana näiden kustantajien korkeatasoisimpia kirjasarjoja tasoluokkaan 3. Päätös tasolle 3 nostettavista kirjasarjoista tehdään ihmis- ja yhteiskuntatieteiden paneelien puheenjohtajien yhteisellä päätöksellä.

Maaliskuussa toteutettiin tiedeyhteisölle avoin kysely, jossa pyydettiin tutkijoita eri aloilta nimeämään enintään viisi alansa korkeatasoisinta kirjasarjaa Routledgelta ja Palgrave Macmillanilta. Kyselyyn vastasi yhteensä 97 henkilöä, joista 87 vastasi ”kyllä” kysymykseen siitä, tulisiko Routledgen ja Palgrave Macmillanin kirjasarjoja nostaa tasolle 3. Vastaajia oli eniten historian, poliittisten tieteiden ja sosiologian aloilta. Vastauksia saatiin myös viestinnän, filosofian, kielitieteiden ja kirjallisuuden tutkimuksen alan tutkijoilta, mutta muilta aloilta vastauksia tuli vain vähän tai ei lainkaan. (Vastaajien oli mahdollista valita useita aloja.)

Kyselyssä ehdotetut sarjat jaettiin paneelien käsiteltäväksi sarjan pääasiallisen tieteenalan perusteella. Ehdotukset käytiin läpi paneelien kanssa ja keskusteltiin siitä, haluaako paneeli ehdottaa joidenkin kirjasarjojen nostamista tasolle 3. Paneeli 14 ei halunnut ottaa kantaa kirjasarjojen luokitteluun, viisi paneelia päätti olla tässä vaiheessa ehdottamatta kirjasarjoja tasolle 3 ja kolme paneelia (17, 18 ja 23) tekivät ehdotuksen tasolle 3 nostettavista sarjoista.

Paneeleissa 17 ja 23 kirjasarjojen arviointi toteutettiin seuraavasti:

Paneeli 23: Puheenjohtaja kävi kyselyn kautta saapuneet ehdotukset läpi ja valmisti ennen kokousta paneelille alustavan ehdotuksen tasolle 3 nostettavista sarjoista. Puheenjohtaja tarkisti seuraavien kriteerien täyttymisen kunkin sarjan kohdalla:

- Sarjan oltava riittävän laaja-alainen, eli sen tulee kattaa tieteenalaa laajasti eikä keskittyä vain kapean erikoisalan tematiikan käsittelyyn.
- Sarjan tulee olla vakiintunut, eli julkaisutoimintaa ja julkaisuja on useilta vuosilta.
- Arvioitiin myös ehdottajien jääviyttä, eli kuuluvatko sarjan toimittajiin tai ovatko julkaisseet sarjassa äskettäin.

Paneeli 17: Paneelin puheenjohtaja ja JUFOn sihteeristö keräsivät arvioinnin tueksi lisätietoja sarjoista ja valmistelivat paneelille taulukon kommentoitavaksi, mitä sarjoja saatavilla olevien tietojen pohjalta voitaisiin nostaa tasolle 3. Taulukkoon kerättiin seuraavat tiedot: sarjan aloitusvuosi, julkaisuvolyymi (3v keskiarvo), toimituskunnan kokoonpano, sarjan temaattinen laajuus sekä Scopus-indikaattorit ja Google citation -arvo, jos saatavilla.

Yhteenveto paneelien keskustelusta:

- Paneelit olivat yleisesti ottaen sitä mieltä, että on hyvä olla mahdollisuus kirjasarjojen nostamiseen tasolle 3.
- Paneelit olivat kuitenkin hyvin kriittisiä prosessin suhteen. Kyselyn kautta saatiin suhteellisen vähän vastauksia ja vastaajien alat eivät jakautuneet tasaisesti, jotta paneelien olisi mahdollista tehdä niiden pohjalta kattava ehdotus tasolle 3 nostettavista sarjoista.
- Osa paneeleista päätti olla ehdottamatta kirjasarjoja tasolle 3 prosessiin liittyvien epäkohtien takia. Näiden paneelien mielestä prosessiin kaivataan parempi ohjeistus ohjausryhmältä (mm. arviointikriteerien osalta) sekä enemmän aikaa sarjojen perusteelliseen läpikäymiseen ja paneelin alat tasapuolisesti huomioivan ehdotuksen laatimiseen.

- Kirjasarjojen työmäärään liittyvä huoli nostettiin esille monessa paneelissa. Sarjoja voi olla satoja yhtä paneelia kohden pelkästään Routledgella ja Palgrave Macmillanilla. Kahdessa paneelissa (17 ja 23) puheenjohtajat käyttivät noin 30 kyselyn kautta saapuneen ehdotuksen arviointiin puoli viikonloppua.
- Paneelit olivat sitä mieltä, että tiedeyhteisölle pitää tarjota uusia mahdollisuuksia tason 3 kirjasarjojen ehdottamiseen.
- Kirjasarjojen arviointi koettiin hankalaksi laatuindikaattorien puuttumisen vuoksi. Kyselyssä ei myöskään oltu pyydetty sarjakohtaisia perusteluja arvioinnin tueksi, mikä on korjattava, jos kyselyjä toistetaan jatkossa.
- Moni paneeli nosti esille kysymyksen siitä, miksi mahdollisuus kirjasarjojen luokitteluun eri tasolle kustantajan kanssa annetaan vain Routledgelle ja Palgrave Macmillanille. Mahdollisuus tulisi tasapuolisuuden nimissä avata myös muille kirjakustantajille.
- Hankaluutena nähtiin myös se, että paljon monografioita julkaistaan kirjasarjojen ulkopuolella. Tämä on ongelma siksi, että moni korkeatasoinen ja hyvin perusteellisen vertaisarvioinnin läpikäynyt monografia jää tason 3 ulkopuolelle.

Paneelien ehdotukset käytiin läpi ihmistieteiden paneelien (14 ja 16-23) puheenjohtajien kokouksessa 10.5. Puheenjohtajat päättivät välittää ohjausryhmälle tiedoksi paneeleissa tason 3 arvoiseksi tunnistetut kirjasarjat, mutta toivoivat myös prosessin hiomista paneeleissa esiintuotujen epäkohtien osalta.

Paneelien tasolle 3 ehdottamat Routledgen ja Palgrave Macmillanin kirjasarjat:

- Paneeli 23
 - *Routledge Studies in Renaissance and Early Modern Worlds of Knowledge*
 - *Early Modern History: Society and Culture*
 - *Palgrave Memory Studies*
 - *Routledge: Key Issues in Cultural Heritage*
 - *Routledge Explorations in Economic History*
 - *Cambridge Imperial and Post-Colonial Studies*
 - *Palgrave Studies in Cultural and Intellectual History*
 - *Palgrave Studies in the History of Emotions*
 - *Palgrave Studies in the History of Social Movements*
 - *Palgrave Macmillan Transnational History Series*
 - *Palgrave Studies in World Environmental History*
 - *Palgrave Studies in Economic History*

- *Palgrave Studies in the History of Childhood*
- *Palgrave Studies in Political History*
- Paneeli 18
 - *New Perspectives on Learning and Instruction (Routledge)*
 - *Education and Social Theory (Routledge)*
- Paneeli 17
 - *Gender and Politics (Palgrave Macmillan)*
 - *Routledge Advances in Sociology*
 - *Routledge Advances in Feminist Studies and Intersectionality*
 - *Routledge Research in Gender and Society*
 - *Health, Technology and Society (Palgrave Macmillan)*
 - ***Routledge Youth, Young Adulthood and Society***

Keskustelu:

- Ohjausryhmä tunnistaa, että kirjasarjojen luokittelu on hyvin työlästä paneeleille. Ohjausryhmä pitää myös arvokkaana tiedeyhteisöltä saatua palautetta, joka tarjoaa arvokkaan tietopohjan paneelien työlle mutta nostaa myös esiin kyselyn haasteet.
- Keskusteltiin mahdollisuudesta nostaa monografioiden kerrointa rahoitusmallissa. Tämä kuvastaisi monografioihin liittyvää arvostusta ja tämän ratkaisun myötä kirjasarjojen luokittelusta erikseen voitaisiin ehkä luopua. Pohdittiin kuitenkin, että jos kertoimiin halutaan esittää muutosta, huomioon on otettava parhaillaan käynnissä oleva rahoitusmallin päivitystyö. Eli olisi parempi jos ratkaisu olisi rahoitusmallista riippumaton.
- Paneeleille voidaan sallia mahdollisuus myös muiden kirjakustantajien kuin Routledgen ja Palgraven kirjasarjojen luokitteluun tasolle 3 sillä edellytyksellä että kyseessä on ilmiselvästi tasoluokan 3 kriteerit täyttävä kanava.
- Keskusteltiin myös mahdollisuudesta luokitella Routledge ja Palgrave julkaisutyypikohtaisesti eri tasoille. Todettiin, että tämä olisi todennäköisesti teknisesti mahdollista, mutta haasteena voi olla muutoksen viestiminen kirjastoille ja tutkijoille. Tämä ratkaisu on kuitenkin kannatettava, sillä se ei ole paneeleille yhtä työläs kuin kirjasarjojen luokittelu eikä vaadi muutosta rahoitusmalliin.

Ehdotus:

- Selvitetään voiko Routledge ja Palgrave Macmillan olla tasoluokassa 3 monografioiden julkaisukanavana (julkaisutyyppi C1), mutta tasoluokassa 2 kirja-artikkeleiden osalta (julkaisutyyppi A3).

- Jatketaan kirjasarjojen käsittelyä aikaa syksyn kokouskierrokselle, toteutetaan jatkokysely Palgraven ja Routledgen kirjasarjoista, annetaan paneeleille mahdollisuus tunnistaa myös muiden kustantajien johtavia kirjasarjoja tasolle 3.

Päätös:

- Ohjausryhmä päätti, että sihteeristö selvittää voidaanko Routledgen ja Palgrave Macmillanin monografiat (C1) luokitella tasolle 3, vaikka näihin kustantajiin liittyvät muut vertaisarvioidut julkaisutyypit saavat tason 2. Ohjausryhmä päätti myös, että paneeleille annetaan jatkoaikaa yksittäisten kirjasarjojen luokitteluun tasolle 3, mukaan lukien myös muiden tasoluokan 2 kirjakustantajien kuin Routledgen ja Palgrave Macmillanin kirjasarjat. Paneelit valmistelevat syyskokouksissaan ehdotukset, joiden pohjalta ihmistieteiden paneelien puheenjohtajat laativat ohjausryhmälle esityksen tasolle 3 luokiteltavista kirjasarjoista.

5. Tasoluokan 1 tarkistus

Ohjausryhmä päätti kesäkuussa 2022, että paneelien työlistalle otetaan tasoluokan 1 tarkistaminen kevään 2023 aikana. Tavoitteena oli tarkistaa, löytyykö tasolta 1 sellaisia kanavia, jotka eivät enää täytä tason 1 kriteerejä. Ohjausryhmä päätti myös, että muutokset tasoluokasta 1 tasoluokkaan 0 voidaan toteuttaa niin, etteivät ne vaikuta tasojen 2 ja 3 kiintiöihin.

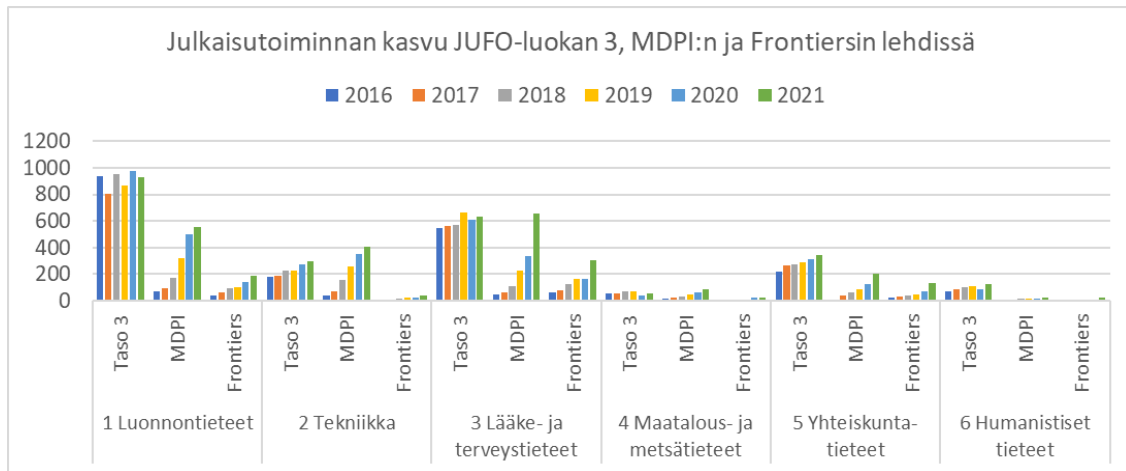
Sihteeristö tuotti kullekin paneelille listan sen vastuulla olevista tason 1 kanavista. Listalta oli myös korostettu ne kanavat, jotka löytyvät Cabellsin Predatory reports -listalta tai jotka on poistettu DOAJ:sta toimitustyöhön liittyvien väärinkäytösten (editorial misconduct) perusteella. Lisäksi oli korostettu myös Norjan tasolle X merkitsemät kanavat ja Clarivaten Web of Sciencesta poistamat kanavat. Paneelien oli myös mahdollista tarkastella kanavia kustantajan ja Norjan tasoluokituksen perusteella.

Paneelit päätyivät tarkastelun tuloksena laskemaan yhteensä 135 kanavaa tasolta 1 tasolle 0. Lisäksi osa paneeleista halusi lisätä kanavia arvioitavaksi JUFO-portaalissa osaksi käynnissä olevaa tasojen 1 ja 0 täydennysarviointia, jonka määräaika on toukokuun lopussa.

Paneeleissa keskusteltiin erityisesti [harmaalla alueella toimivista kaupallisista open access kustantajista](#) (MDPI ja Frontiers), jotka myös kasvattavat julkaisuvolyymiä vahvasti myös Suomessa (kuvio alla). Paneelien on vaikea lähteä erottelemaan yksittäisiä näiden kustantajien lehtiä (ellei ole selvää näyttöä kuten poisto Web of Science -tietokannasta),

joten ohjausryhmältä toivottiin linjausta tai ohjeita arviointiin. JUFO-luokituksessa on kaikkiaan 206 MDPI:n, 70 Frontiersin ja 228 Hindawin lehteä (taulukko alla).

Taulukko 1. MDPI:n, Frontiersin ja Hindawin lehtien lukumäärä eri JUFO-tasoluokissa.

JUFO-taso	MDPI	Frontiers	Hindawi
3	0	0	0
2	1	1	0
1	153	62	157
0	41	7	70
Ei tasoa (uusia)	11	0	1
Yhteensä	206	70	228

Keskustelu:

- Ohjausryhmä tunnistaa haasteen ja puoltaa ehdotusta panelistien ja tiedeyhteisön kokemusten keräämisestä.
- Kannatettiin myös tason X perustamista, sillä se kannustaa tiedeyhteisöä harkitsemaan näissä lehdissä julkaisemista ja käynnistää keskustelun tiedeyhteisössä. Prosessille on myös varattava riittävästi aikaa, joten mahdolliset tasomuutokset tulisivat voimaan vuoden 2025 alusta.

Ehdotus:

- Kerätään syksyn kokouksiin panelisteilta kokemukset MDPI:n, Frontiersin ja Hindawin, sekä mahdollisesti muiden kyseenalaisesti toimivien kustantajien, lehtien toiminnasta.

- Sovelletaan Norjan tasoluokan X toimintamallia siten, että sijoitetaan kaikki MDPI:n, Frontiersin ja Hindawin lehdet (ja muut mahdolliset kyseenalaisten kustantajien lehdet) ehdolle laskettavaksi tasoluokkaan 0 vuoden 2025 alusta ja pyydetään tiedeyhteisöltä kommentteja ja paneelit tekevät päätökset kevään 2024 kokouksissa.

Päätös:

- Ehdotuksen mukaan.

6. Pitkän aikavälin toimintasuunnitelma

Päivitys Norjan tilanteeseen. Norjassa vuonna 2005 luotu julkaisuindikaattori on toiminut esikuvana Tanskan ja Suomen rahoitusmalleille. [Hallitus hyväksyi maaliskuussa 2023 Norjan opetus- ja tiedeministeriön suosituksen](#) (ks 7.2.1), jonka mukaisesti julkaisujen ja kilpaillun tutkimusrahoituksen käytöstä korkeakoulujen rahoitusmallin indikaattoreina luovutaan. Ministeriö jatkaa tiedonkeruuta korkeakoulujen julkaisuista sekä julkaisukanavien asiantuntija-arvioinnin ja rekisterin ylläpitoa, mikä turvaa kaikki tieteenalat kattavan kansallisen tilastoinnin. Ministeriö n näkemyksen mukaan on tärkeää säilyttää tasoluokan 0 ja 1 erottelu, ja luokituksen uudistamisesta tasoluokan 2 osalta käynnistetään selvitys.

Edellisessä kokouksessa hyväksyttiin alustava suunnitelma, että sihteeristö valmistelee pitkän aikavälin toimintasuunnitelman, jossa huomioidaan seuraavat toimenpiteet: A) Julkaisufoorumi-luokituksen kehittäminen; B) JUFO-portaali laadun ja avoimuuden tietolähteenä, C) Monimuotoisten tuotosten luokittelu tai määrittely, D) Laajentuminen Julkaisufoorumista Arviointifoorumiksi; ja E) Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi.

Sihteeristö on laatinut Julkaisufoorumin pitkän aikavälin toimintasuunnitelmalle 2023-2027 sisällysluettelon ja alustavan tekstirungon (liite 1), joka viimeistellään ohjausryhmälle seuraavaan 15.5. kokoukseen. Toimintasuunnitelmaan lisätään kuvaus kunkin toimenpiteet edellyttämistä tehtävistä ja näiden aikataulusta vuosina 2023-2027.

Keskustelu:

- Julkaisufoorumissa panelisteille ei ole maksettu palkkioita, vaan taustaorganisaatiot vastaavat arviointityön kustannuksista ja sallivat tutkijoiden käyttää työaikaan asiantuntijatehtävään. Keskusteltiin asiantuntijapaneeleissa olevien tutkijoiden palkitsemisesta paneelityöstä (vrt. rekryointipaneelit tai tutkimuksen arviointipaneelit). Tutkijoiden aika on rajallista ja on pohdittava, missä määrin

arviointipaneelit voivat toimia vapaaehtoisvoimin. Asia riippuu myös siitä, millaisista arvioinneista on kyse.

- Keskusteltiin, että osa esitetyistä toimenpiteistä liittyy TSV:n toimintaan laajemmin, mutta suunnitelmaa ei ole vielä käsitelty TSV:n hallituksessa.
- Ohjausryhmä ehdotti suunnitelman jakamista kahteen osaan, toiminta- ja kehityssuunnitelmaan. Toimintasuunnitelmaan osat 3.1-3.3 ja kehityssuunnitelmaan osat 3.4 ja 3.5.
- Keskusteltiin myös Julkaisufoorumin kansainvälisestä yhteistyöstä ja JUFO-portaalin integraatioista. Todettiin, että pohjoismainen yhteistyö on entistä tärkeämpää Tanskan lopetettua julkaisukanavien luokittelun. Yksittäiset tanskalaiset yliopistot sekä Islanti käyttävät Suomen ja Norjan luokituksia. Myös kansainvälisestä yhteistyöstä keskustellaan edelleen, esimerkiksi olisi hyödyllistä löytää yhteinen linja 0 ja 1 tasojen määrittelyyn ja kyseenalaisten lehtien ja kustantajien luokitteluun. Pohjoismaiset paneelit ovat edelleen myös mahdollisia.

Päätös:

- Vaihdetaan suunnitelman nimeksi Julkaisufoorumin pitkän aikavälin toiminta- ja kehityssuunnitelma ja jaetaan toimenpiteet ja tehtävät näiden kesken siten, että 3.1-3.3 kuuluvat toimintasuunnitelmaan ja 3.4 ja 3.5 kehityssuunnitelmaan.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 22.11.2023 klo 13.00-16.00.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.26.

Toimeksi saaneena,

Janne Pölönen

Pääsihteeri, Julkaisufoorumi

Tieteellisten seurain valtuuskunta

Kirkkokatu 6, 00170 Helsinki

Puh. (09) 2286 9246 tai (044) 346 9491

Sähköposti: janne.polonen@tsv.fi

Liite 1. Julkaisufoorumin toiminta- ja kehityssuunnitelma vuosille 2023-2027

Sisällys

1. Johdanto
2. Toimintasuunnitelman taustatekijät
 - 2.1. Julkaisufoorumin 2010-2020 toiminnan itsearviointi
 - 2.2. Rahoitusmallien muutokset Pohjoismaissa
 - 2.3. Vastuullinen arviointi TSV:n toiminnassa ja CoARA-sopimus
3. Julkaisufoorumin toimenpiteet vuosille 2023-2027
 - 3.1. Toimintasuunnitelma
 - 3.1.1. Julkaisufoorumi-luokituksen kehittäminen
 - 3.1.2. JUFO-portaali laadun ja avoimuuden tietolähteenä
 - 3.1.3. Monimuotoisten tuotosten määrittely ja arviointi
 - 3.2. Kehityssuunnitelma
 - 3.2.1. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointimalli
 - 3.2.2. Laajentuminen Julkaisufoorumista Arviointifoorumiksi

1. Johdanto

Julkaisufoorumi (JUFO) perustettiin Tieteellisten seurain valtuuskuntaan (TSV) opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoituksella vuonna 2010 toteuttamaan tieteellisten julkaisukanavien tasoluokitus. Tieteellisten lehtien, konferenssien ja kirjakustantajien arviointia varten perustettiin sihteeristö, ohjausryhmä, ja 23 tieteenaloihitaista paneelia, joissa on 250-300 asiantuntijaa suomalaisista yliopistoista ja tutkimuslaitoksista. Yhteistyössä Tieteen tietotekniikan keskuksen CSC:n kanssa toteutettiin julkaisukanavatietokanta ja JUFO-portaali. Ensimmäinen JUFO-luokitus julkaistiin 2012 ja se määritetty julkaisu vuodesta 2011 alkaen kaikille VIRTJA-julkaisutietopalveluun raportoiduille vertaisarvioituille julkaisuille.

Vuodesta 2015 alkaen OKM on käyttänyt JUFO-luokitusta laadun indikaattorina tieteellisille vertaisarvioituille julkaisuille, joiden perusteella jaetaan 14% perusrahoituksesta vuosina 2021-2024. Nykyinen yliopistojen rahoitusmalli on käytössä sopimuskaudella 2021-2024, ja OKM on asettanut työryhmän arvioimaan rahoitusmallin uudistustarpeita sopimuskaudelle 2025–2028. Kesään 2023 mennessä OKM toteuttaa myös kansainvälisen arvioinnin, jossa selvitetään yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen rahoitusmallien vaikuttavuutta ja lisäarvoa sekä ministeriön rahoitusohjauksen vahvuuksia ja kehittämistarpeita. Julkaisujen ja JUFO-luokituksen roolia yliopistojen rahoitusmallissa todennäköisesti harkitaan suhteessa rahoitusmallien muutoksiin Pohjoismaissa. Tanska ja Norja ovat päättäneet luopua tieteellisten julkaisujen sekä julkaisukanavien tasoluokituksen käytöstä yliopistojen rahoituksen perusteena.

Tutkimuksen arvioinnin uudistus kuuluu lisäksi [eurooppalaisen tutkimusalueen \(ERA\) toimintapoliittiseen ohjelmaan vuosille 2022–2024 \(pdf, englanniksi\)](#). Kesäkuussa 2022 [Euroopan Unionin neuvosto totesi avointa tiedettä koskevassa päätelmässä \(pdf, englanniksi\)](#), että tutkimuksen arviointi nojaa liian yksipuolisesti lehti- ja julkaisuperusteiseen metriikkaan, ja kannusti jäsenmaita uudistamaan arviointijärjestelmiä. Arvioinnin uudistusta edistää kansainvälinen [Coalition for Advancing Research Assessment \(englanniksi\)](#) (CoARA), johon myös TSV on liittynyt. CoARA:n jäsenet sitoutuvat julkistamaan vuoden 2023 loppuun mennessä suunnitelman organisaationsa arviointikriteerien, työkalujen ja prosessien tarkistamiseksi ja kehittämiseksi, ja toteuttaman uudistuksia vuoden 2027 loppuun mennessä.

Julkaisufoorumin ohjausryhmä päätti 16.3.2022, että sihteeristö alkaa valmistella pitkän aikavälin toimintasuunnitelmaa, joka on keino varautua mahdollisiin muutoksiin yliopistojen rahoitusmallissa, sekä osallistua rakentavasti tutkimuksen arvioinnin uudistukseen Euroopassa ja erityisesti

Suomessa. JUFO:n pitkä aikavälin toimintasuunnitelmassa tulee huomioida seuraavat taustatekijät:

1. Julkaisufoorumin 2010-2020 toiminnan itsearviointi
2. JUFO-portaalin kehittämissuunnitelma 2021-2023
3. Vastuullinen arviointi TSV:n toiminnassa ja CoARA-sopimus

Pitkän aikavälin suunnitelman laatiminen vuosille 2023-2027 otettiin toimenpiteeksi JUFO:n vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan ohjausryhmälle 13.9.2022 esitetyn hahmotelman mukaisesti, mukaan lukien seuraavat toimenpiteet:

1. Julkaisufoorumi-luokituksen kehittäminen
2. JUFO-portaali kansallisena julkaisukanavien laadun ja avoimuuden tietolähteenä
3. Monimuotoisten tuotosten määrittely ja arviointi
4. Laajentuminen Julkaisufoorumista Arviointifoorumiksi
5. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi

Toimintasuunnitelma alustava luonnos esiteltiin ohjausryhmälle 17.2.2023 ja se hyväksyttiin ohjausryhmän kokouksessa 15.5.2023. Ohjausryhmän päätöksen mukaisesti suunnitelma on nimetty Toiminta- ja kehityssuunnitelmaksi, ja luvussa 3 toimenpiteet 1-3 esitetään osana toimintasuunnitelmaa ja toimenpiteet 4-5 osana kehityssuunnitelmaa.

2. Toimintasuunnitelman taustatekijät

2.1. Julkaisufoorumin 2010-2020 toiminnan itsearviointi

Ohjausryhmän asettama työryhmä toteutti vuonna 2020-2021 [itsearvioinnin Julkaisufoorumin toiminnasta vuosina 2010-2020](#). Arvioinnissa tarkasteltiin Julkaisufoorumin toimintaa ja tasoluokitusta seuraavista näkökulmista: 1) Julkaisufoorumi kansainvälisessä kontekstissa, 2) Julkaisufoorumin toiminnan organisointi, 3) Julkaisufoorumi-luokitus laadun indikaattorina, 4) Julkaisufoorumi-luokituksen käyttö, ja 5) Julkaisutoiminnan kehitys Suomessa. Lisäksi syksyllä 2020 toteutettiin projekti JUFO-portaalin nykytilanteen ja kehitystarpeiden kartoittamiseksi ja kehityssuunnitelma vuosille 2021-2023.

Keväällä 2021 julkaistussa itsearviointi-raportissa todettiin, että JUFO-luokitus on kustannustehokas ja päätieteenalojen välillä neutraali laatuindikaattori yliopistojen monimuotoisen julkaisutuotannon arviointiin suoritusperusteista rahoitusmallia varten. Tässä käyttötarkoituksessa JUFO on myös linjassa vastuullisen metriikan periaatteiden kanssa. Itsearvioinnin työryhmä esitti yhteensä 19 toimenpidesuosituksia JUFO:n jatkokehittämisen tueksi. Näistä 12 toimenpidettä suositellaan toteutettavaksi viipymättä sellaisenaan sekä 7 toimenpidettä suositellaan harkittavaksi ja toteutettavaksi mahdollisten lisäselvitysten jälkeen.

- Työryhmän suositukset sidosryhmille ovat, että tutkimusorganisaatiot ja -rahoittajat sitoutuvat noudattamaan [Vastuullisen tutkijanarvioinnin kansallista suositusta](#) (Vastuullisen tutkijanarvioinnin työryhmä 2020) ja myös [Julkaisufoorumi-luokituksen käyttöohjetta](#) (Julkaisufoorumi 2020) koskien JUFO-luokituksen vastuullista käyttöä erilaisten arviointien yhteydessä.
- Lisäksi JUFO:n sihteeristön suositellaan toteuttavan yhteistyössä sidosryhmien kanssa säännöllinen seuranta suomalaisten tutkijoiden käyttämien julkaisukanavien avoimuudesta (Avoimen tieteen koordinaatio 2020). Lisäksi ehdotetaan harkittavaksi vuoropuhelun tiivistämistä rahoitusmallityöryhmien ja JUFO:n ohjausryhmän välillä sekä JUFO-luokituksen hyödyntämistä julkaisutoiminnan erilaisissa makrotason tarkasteluissa.
- JUFO-luokkien osalta työryhmä suosittelee, että tasoluokka 3 säilytetään JUFO-järjestelmässä, mutta tasoluokkien 2 ja 3 kiintiöitä laajennetaan, mikä mahdollistaa tieteenalojen ala-alojen lehtien entistä monipuolisemman huomioonkorkeammassa tasoluokissa. Työryhmä suosittelee myös, että kaikkien tasoluokkien arviointikriteereitä entisestään selkeytetään ja priorisoidaan. Erityisesti tasoluokassa 0 on syytä täsmällisemmin eritellä perusteluja luokitukselle (mm. kyseenalaisten julkaisukanavien

erottelu muista 0-tason kanavista). Lisäksi työryhmä ehdottaa harkittavaksi, että julkaisutyyppien välisiä eroja tasapainotetaan ja selvitetään keinoja vähentää vaikutusta, joka julkaisuvolyymilla on julkaisukanavien arvioinnissa JUFO-luokkiin 2 ja 3.

- JUFO:n kustannustehokkuuden parantamiseksi entisestään työryhmä suosittelee, että asiantuntijoiden työmäärää vähennetään siirtämällä tasoluokkien 1 ja 0 arviointeihin liittyvää työtä ja vastuuta panelisteilta JUFO-sihteeristölle sekä kehittämällä arviointia tukevaa tietopohjaa ja työkaluja JUFO-portaalissa. Nämä toimenpiteet edellyttävät lisäresursseja JUFO-sihteeristölle. Lisäksi työryhmä suosittelee panelistien sidonnaisuuksien entistä systemaattisempaa ilmoittamista arviointien yhteydessä sekä julkaisukanavien arviointia koskevan yhteistyön lisäämistä Pohjoismaiden välillä. Työryhmä ehdottaa myös harkittavaksi paneelien ja tiedeyhteisön välisen vuorovaikutuksen lisäämistä entisestään.
- JUFO-portaali on panelistien ja tiedeyhteisön yhteinen käyttöliittymä ja julkaisukanavia koskeva tietolähde. Työryhmä ehdottaa, että JUFO-portaalia kehitetään jatkossa lisäämällä JUFO-paneelien arvioinnin perustelujen läpinäkyvyyttä tarjoamalla tiedeyhteisölle entistä laajempi tietopohja avoimen julkaisemisen mahdollisuuksista sekä edistämällä integraatiota kansainvälisiin tietolähteisiin. Lisäksi työryhmä esittää harkittavaksi arviointia tukevien luokitusmallien, tilastointien ja visualisointien kehittämistä JUFO-portaalissa. Työryhmä myös kiinnittää opetus- ja kulttuuriministeriön huomiota JUFO-portaalin ylläpidon ja kehittämisen riittävän resursoinnin tärkeyteen.

2.2. Rahoitusmallien muutokset Pohjoismaissa

Julkaisufoorumien sihteeristö on seurannut yliopistojen rahoitusmalleja ja julkaisuindikaattorien käyttöä koskevaa [kehitystä Pohjoismaissa](#), ja tästä on käyty säännöllistä keskustelua ohjausryhmässä. Muutoksista on myös kirjoitettu syksyllä 2022 katsaus [Tieteessä tapahtuu](#) -lehteen.

- [Tanskan opetus- ja tiedeministeriö \(tanskaksi\)](#) lakkautti joulukuussa 2021 yliopistojen rahoitusmallissa julkaisuindikaattorin ja siihen liittyvän julkaisukanavien tasoluokituksen, joka oli ollut käytössä yli kymmenen vuotta. [Aalborgin yliopisto \(englanniksi\)](#) on laatinut 2023 sisäiseen laitosten rahoitusmalliin tutkimusindikaattorin, joka perustuu A) viittausmäärillä painotettuihin julkaisupisteisiin, sekä B) laitostason tilastotietoa julkaisuista, innovaatioista, yhteistyöstä, näkyvyydestä ja avoimuudesta. Osa B (30% rahoituksesta) sisältää myös laitoksen osuuden artikkeleista Norjassa korkealle arvostetuissa lehdissä, mutta tilastoja ei käytetä osassa A.
- [Norjassa hallitus hyväksyi maaliskuussa 2023 \(norjaksi\)](#) Norjan opetus- ja tiedeministeriön suosituksen, jonka mukaisesti julkaisujen ja kilpaillun tutkimusrahoituksen käytöstä korkeakoulujen rahoitusmallin indikaattoreina luovutaan. Ministeriö jatkaa tiedonkeruuta korkeakoulujen julkaisuista sekä julkaisukanavien asiantuntija-arvioinnin ja rekisterin ylläpitoa, mikä turvaa kaikki tieteenalat kattavan kansallisen tilastoinnin. Ministeriö n näkemyksen mukaan on tärkeää säilyttää tasoluokan 0 ja 1 erottelu, ja luokituksen uudistamisesta tasoluokan 2 osalta käynnistetään selvitys.
- Ruotsissa yliopistojen tulosperusteisen rahoitusmallin julkaisuindikaattori on perustunut yksinomaan Web of Science -tietokannan [julkaisu- ja viittaustietoihin \(ruotsiksi\)](#). Tämän on korvaamassa asiantuntija-arviointiin perustuva yliopistojen tutkimuksen arviointi. Vetenskapsrådetin toteuttama [Svenska listan \(ruotsiksi\)](#) on pääosin Norjan ja Suomen (JUFO) luokituksia yhdistävä luettelo kriteerit täyttävistä vertaisarvioituista kanavista (tasoluokka 1) ilman laatueroja (tasot 2 ja 3). Listan on tarkoitus varmentaa kansallisen Swepub-tietokannan tietopohjaa julkaisutoiminnan analyysijä varten.
- [Islannin yliopiston tiede- ja innovaatio-osaston \(pdf, englanniksi\)](#) uusi julkisten yliopistojen arviointijärjestelmä perustuu vuodesta 2022 alkaen yliopistojen tutkijoiden tutkimus-, koulutus- ja muun toiminnan pisteytettyihin suoritteisiin. Tieteellisten lehtiartikkelien pisteytyksessä arviointijärjestelmä hyödyntää lehtien vaikuttavuuskertoimia, JUFO-luokkia

ja Norjan luokitusta. Tieteellisten kirjojen ja kirja-artikkelien pisteytys perustuu kirjakustantajien JUFO-luokitukseen.

2.3. Vastuullinen arviointi TSV:n toiminnassa ja CoARA-sopimus

TSV:n hallitus päätti syyskuussa 2022 edistää vastuullista arviointia allekirjoittamalla tutkimuksen arvioinnin uudistamista koskevan kansainvälisen sopimuksen ja liittyä allekirjoittajien muodostaman CoARA:n jäseneksi ([Coalition for Advancement of Research Assessment \(englanniksi\)](#)). Valtuuskunta otti samalla tavoitteekseen edistää ja tukea sopimuksen mukaista vastuullista arviointia kotimaisessa tiede- ja tutkimusyhteisössä. Allekirjoittamalla sopimuksen TSV vahvistaa omaa ja Vastuullisen tieteen toimijoiden (JUFO, AVOTT, TENK, TJNK) roolia vastuullisen arvioinnin edistäjinä.

- 2010: TSV perusti Julkaisuforumin ja ohjeisti JUFO-luokituksen käyttöä.
- 2012: TENK julkaisi *Hyvä tieteellinen käytäntö* -ohjeen
- 2012: TENK julkaisi tutkijan ansioluettelomallin (päivitetään 2020).
- 2015: TSV:n hallitus päätti DORA-julkilausuman allekirjoittamisesta.
- 2016: TSV osallistui eurooppalaiseen yhteiskunta- ja humanistitieteellisten alojen arviointia kehittäneeseen ENRESSH COST-toimeen (päätyi 2020).
- 2018: TENK julkaisee suostiuksen tekijyydestä sopimiseksi
- 2018: TJNK:n Tiedeviestinnän suositukset korostavat kannustimien merkitystä.
- 2019: TSV käynnisti Helsinki-aloitteen, joka edistää monikielisyyttä tutkimuksen arviointi- ja rahoitusjärjestelmissä.
- 2020: TSV:n asettama työryhmä julkaisi *Tutkijanarvioinnin hyvät käytännöt*-suosituksen, joka on ensimmäisiä kansallisia linjauksia maailmassa.
- 2020: TSV toteutti 2020-2021 EOSC Co-creation -hankkeen, jonka loppuraportti *Making FAIRer Assessments Possible* kartoitti vastuullisen arvioinnin tietopohjaa.
- 2021: TSV:n hallitus asetti 2021 Vastuullisen tutkijanarvioinnin ohjausryhmän, jonka tehtävä on arvioida päivitystarpeet ja edistää toimenpidesuunnitelman toteutumista.
- 2022: AVOTT:n Toimintakulttuurin avoimuuden kansallinen linjaus asettaa organisaatioille vastuullisen arvioinnin tavoitteet ja toimenpiteet
- 2022: AVOTT:n Avoimen toimintakulttuurin palveluiden itsearviointityökalu sisältää vastuullisen arvioinnin tarkistuslistan.
- 2022: AVOTT:n Avoimen tieteen seuranta sisältää vastuullisen arvioinnin
- 2022: TSV:n hallitus päätti allekirjoittaa arvioinnin uudistuksen sopimuksen ja liittyi CoARA:n jäseneksi
- 2022: AVOTT:n Vastuullinen arviointi ja kannustimet työryhmän perustaminen
- 2023: TSV on partneri 3-vuotisessa EU-rahoitteisessa GrasOS-konsortiossa, joka kehittää kansainvälistä vastuullisen arvioinnin infrastruktuuria.
- 2023: TSV käynnisti Vaikuttavuuden arviointi -projektin
- 2023: TSV on ehdottanut CoARA:lle Suomen kansallisen osaston sekä monikielisyyttä koskevan työryhmän perustamisesta

TSV on Suomen Akatemian ja useiden suomalaisten korkeakoulujen tavoin allekirjoittanut kansainvälisen tutkimuksen arvioinnin uudistuksen sopimuksen ([Agreement on Reforming Research Assessment \(englanniksi\)](#)) ja liittynyt Coalition for Advancing Research Assessment -yhteenliittymään (CoARA) jäseneksi. Sopimus ei ole oikeudellisesti sitova, mutta se on julkinen sitoumus osallistua aktiivisesti ja rakentavasti tutkimuksen arvioinnin uudistamiseen. Sopimus sisältää seuraavia yleisiä ja arviointikriteereitä ja prosesseja koskevia periaatteita:

- Yleisten ehtojen periaatteet
 - Noudatetaan tutkimusetiikkaa ja rehellisyyttä koskevia sääntöjä ja käytäntöjä, ja varmistetaan että niitä ei vaaranneta kannustimilla
 - Turvataan tieteellisen tutkimuksen vapaus
 - Kunnioitetaan tutkimusorganisaatioiden autonomiaa
 - Varmistetaan tutkimuksen arvioinnissa ja vaikutusten määrittämisessä tarvittavien tietojen, infrastruktuurin ja kriteerien riippumattomuus ja läpinäkyvyys

- Arviointikriteerien ja -prosessien periaatteet
Laatu ja vaikutus
 - Kohdistetaan tutkimuksen arviointikriteerit laatuun.
 - Huomioidaan saavutukset, jotka edistävät tutkimustietoa ja tutkimustulosten (mahdollista) vaikuttavuutta.Monimuotoisuus, osallisuus ja yhteistyö
 - Huomioidaan tutkimustoiminnan ja -käytäntöjen monimuotoisuus yhdessä erilaisten tuotosten kanssa ja palkitaan varhaisesta jakamisesta ja avoimesta yhteistyöstä.
 - Käytetään arviointikriteereitä ja -prosesseja, jotka kunnioittavat eri tieteenaloja, tutkimustyyppejä (esim. perus- ja frontier-tutkimus vs. soveltava tutkimus) sekä tutkijan uravaiheita (esim. nuoret tutkijat vs. vanhemmat tutkijat) ja jotka tarvittaessa huomioivat moni- ja poikkitieteelliset sekä tieteiden ja sektorien väliset lähestymistavat.
 - Tunnustetaan ja arvostetaan tutkijan roolien ja urien monimuotoisuutta, mukaan lukien tehtävät yliopistomaailman ulkopuolella.
 - Varmistetaan sukupuolten tasa-arvo, yhtäläiset mahdollisuudet ja osallisuus.

Sopimus sisältää kymmenen sitoumusta, joista 4 ensimmäistä ovat niin sanottuja ydin sitoumuksia (core commitments) koskien tutkimuksen arvioinnin parhaita ja ei-toivottuja käytänteitä:

1. Huomioidaan tutkimuspanosten ja tutkimusuran monimuotoisuus tutkimuksen tarpeiden ja luonteen mukaisesti
2. Perustetaan tutkimuksen arviointi ensisijaisesti laadulliseen arviointiin, jossa vertaisarviointi on keskeinen, jota tukee määrällisten indikaattoreiden vastuullinen käyttö
3. Luovutaan lehti- ja julkaisupohjaisten mittareiden, erityisesti Journal Impact Factorin (JIF) ja h-indeksin, sopimattomasta käytöstä tutkimuksen arvioinnissa
4. Vältetään tutkimusorganisaatioiden rankingien käyttöä tutkimuksen arvioinnissa
5. Varataan resursseja tutkimuksen arvioinnin uudistamiseen sitoumusten mukaisten organisaatiomuutosten saavuttamiseksi
6. Tarkistetaan ja kehitetään tutkimuksen arviointikriteerejä, työkaluja ja prosesseja
7. Lisätään tietoisuutta tutkimuksen arvioinnin uudistuksesta ja tarjotaan avointa viestintää, ohjausta ja koulutusta arviointikriteereistä ja -prosesseista sekä niiden käytöstä
8. Vaihdetään tietoa käytännöistä ja kokemuksista keskinäisen oppimisen mahdollistamiseksi koalitiossa ja sen ulkopuolella
9. Ilmoitetaan edistymisestä periaatteiden noudattamisessa ja sitoumusten täytäntöönpanossa
10. Arvioidaan käytäntöjä, kriteerejä ja työkaluja vankkaan näyttöön ja tieteen tutkimuksen parhaisiin käytänteisiin perustuen ja annetaan tutkimusaineistot avoimesti saataville näytön keräämistä ja tutkimusta varten

3. Julkaisufoorumin toimenpiteet vuosille 2023-2027

Seuraavassa esitetään Julkaisufoorumin toiminta- ja kehityssuunnitelman toimenpiteet ja näiden aikataulu vuosille 2023-2027.

3.1. Toimintasuunnitelma

Toimintasuunnitelmaan kuuluu kolme toimenpidettä, jotka liittyvät Julkaisufoorumin nykyisten toimintojen, eli julkaisukanavien rekisteröinnin ja luokittelun, kehittämiseen.

3.1.1. Julkaisufoorumi-luokituksen kehittäminen

JUFO-luokituksen ja sen käyttöohjeen päivittäminen ja noudattaminen on osa vastuullisen arvioinnin uudistusta. [Vuonna 2022 toteutettiin päivitysarviointi](#), jossa tasot 2 ja 3 laajenivat huomattavasti. Seuraavaan tasoluokkien 2 ja 3 päivitykseen mennessä (2026) on arvioitava kaikkien käyttäjäryhmien kanssa 4-portaisen (0, 1, 2, 3) tasoluokituksen tarkoituksenmukaisuutta ja

harkittava mihin ja miten JUFO:n tuottamaa arviointitietoa kanavien laadusta käytetään vastuullisesti.

JUFO-luokan 3 tarpeellisuudesta on käyty jo kauan keskustelua JUFO:n ohjausryhmässä, paneeleissa ja myös tiedeyhteisössä. JUFO:n itsearviointi vuosien 2010–2020 toiminnasta sisälsi panelistikyselyn, johon vastasi 170 eri alojen asiantuntijaa. Heistä 94 prosenttia piti tasojen 0 ja 1 välistä erottelua tärkeänä tai erittäin tärkeänä. Tasojen 1 ja 2 erottelun suhteen osuus oli 74 prosenttia ja tasojen 2 ja 3 osalta 35 prosenttia. Norjassa ei käytetä tasoluokkaa 3, mutta keskustelua käydään tasoluokan 2 tarpeellisuudesta. Norjan ministeriön mukaan tasoluokkien 0 ja 1 erottaminen on tärkeää, jotta voidaan tunnistaa luotettavasti vertaisarvioidut kanavat.

Toisaalta tasoluokka 3 näyttää lisäävän JUFO-luokituksen erottelukykä suhteessa tieteelliseen laatuun ja vaikuttavuuteen. Korkeamman JUFO-luokan lehdissä julkaistu suomalainen tutkimus on kokonaisuutena [keskimäärin huomattavasti viitatumpaa](#) kuin alemman tasoluokan lehdissä julkaistu tutkimus. Suomalaisten yliopistojen [Suomen Akatemian rahoituksella \(englanniksi\)](#) tuottamasta tutkimuksesta julkaistiin vuosina 2015–2018 JUFO-tason 2–3 kanavissa huomattavasti suurempi osuus (45 prosenttia) kuin yliopistoissa keskimäärin (32 prosenttia).

[UNIFI:n työryhmä](#) ennakoii jo vuonna 2010 JUFO-luokituksen mahdollisiksi käyttötarkoituksiksi rahoitusmallin ohella vertailut suhteessa muihin suomalaisiin yliopistoihin, laitosten ja yksiköiden julkaisuprofiilien tarkastelut sekä sisäisten rahoitusmallien kehittäminen (UNIFI 2010). Lähes kaikki yliopistot ovat viime vuosina hyödyntäneet JUFO-luokitusta tutkimusarvioinneissa. Luokitusta on vaihtelevasti hyödynnetty myös julkaisutoiminnan seurannan ja kehittämisen tukena sekä sisäisissä rahoitusmalleissa. Joissain tapauksissa JUFO-luokitusta käytetään myös yksilötasolla. Luokitusta hyödynnetään myös eri tavoin yliopistokirjastoissa.

Tavoite: vuonna 2027 JUFO-luokitus tuottaa tiedeyhteisölle asiantuntija-arviointiin perustuvaa tietoa luotettavasti vertaisarvioiduista julkaisukanavista.

Toimenpiteet vuosille 2023-2027:

1. Kyselyllä sidosryhmille selvitetään eri sidos- ja käyttäjäryhmille suunnatulla kyselyllä JUFO-luokituksen toimivuutta, käyttötapoja ja kehittämistarpeita.
2. Kriteerien tarkistaminen ja mahdolliset muutokset 4-portaiseen (0, 1, 2, 3) tasoluokitukseen ennen seuraa tasoluokkien 2 ja 3 päivitysarviointia (2026)
3. Käyttöohjetta päivitetään 2024 huomioiden CoARA sitoumukset, ja vuonna 2026 huomioidaan käyttöohjeessa mahdollisesti muuttuneet kriteerit.
4. Uusi luokitus, joka on toteutettu tarkistettujen kriteerien mukaisesti, julkaistaan 2027

Tehtävä	23 1	23 2	24 1	24 2	25 1	25 2	26 1	26 2	27 1	27 2
1. Kysely sidosryhmille										
2. Kriteerien tarkistaminen										
3. Käyttöohjeen päivitys										
4. Uusi luokitus										

3.1.2. JUFO-portaali laadun ja avoimuuden tietolähteenä

JUFO-luokituksen lisäksi tuotetaan entistä monipuolisempaa tietoa kanavien laadusta ja avoimuudesta, mikä auttaa tutkijoita löytämään ja hyödyntämään tehokkaammin laadukkaita avoimen julkaisemisen mahdollisuuksia.

JUFO-portaalin kehittämisen apuna hyödynnetään JUFO-portaalin kehityssuunnitelmaa vuosille 2021-2023, sekä tähän liittyvää käyttäjäkyselyä. Julkaisufoorumi ja CSC toteuttivat loppuvuodesta 2020 kyselyn JUFO-portaalin käyttäjille. Kyselyn tavoite oli selvittää JUFO-portaalin käyttöä, käytettävyyttä ja kehittämistarpeita. Toteutettiin kolme eri kyselyä seuraaville käyttäjäryhmille: a) Organisaatiot (11 vastausta) b) JUFO panelistit (65 vastausta) c) Yksittäiset käyttäjät (67 vastausta).

Lähes kaikki vastaajat kertoivat käyttävänsä julkaisukanavahakua. Sen lisäksi lisäys- ja tasomuutosehdotuksia tekevät noin puolet vastaajista. Kyselyn perusteella JUFO-portaalia käytetään eniten julkaisukanavien tasoluokkien tarkistamiseen. Julkaisufoorumin panelistit hyödyntävät myös julkaisukanavien indikaattoritietoja. Lisäksi erityisesti kirjastojen henkilökunta hyödyntää myös julkaisukanavien bibliografisia tietoja sekä tietoa kanavien avoimesta saatavuudesta, arviointihistoriasta ja tieteenalaluokituksesta.

Kyselyn mukaan portaalissa tehtäviä hakuja rajataan eniten JUFO-tason ja julkaisukanavatyypin perusteella. Lisäksi noin puolet vastaajista rajaa hakuja avoimen saatavuuden perusteella ja reilu kolmasosa tieteenalan mukaan. Lisäksi noin kolmannes vastaajista ilmoittaa rajaavansa hakua myös kielen ja julkaisumaan mukaan.

Tutkimusorganisaatioille teetetyn kyselyn perusteella hieman yli puolet niistä kertoivat hyödyntävänsä julkaisukanavatietokannan koneluettavaa REST-rajapintaa. Organisaatiot käyttivät rajapinnan tietoja mm. julkaisujen tietojen täydentämiseen ja puuttuvien tietojen hakemiseen, julkaisujen metatietojen tarkistamiseen, tietyn alan lehtien tietojen selailuun sekä erilaisten selvitystehtävien tukena.

Kyselyjen kautta nousi myös JUFO-portaalia koskevia kehitysehdotuksia, joita hyödynnettiin JUFO-portaalin kehityssuunnitelman tukena.

Kehityssuunnitelmassa toimenpiteet on jaettu seuraaviin osa-alueisiin: järjestelmän päivittäminen ja portaaliin kirjautuminen, arviointien läpinäkyvyys, bibliografiset ja bibliometriset tiedot, julkaisukanavien vertailu indikaattoreilla tieteenaloittain, avoin saatavuus, kanavien arviointi, kanavien käsittely, kirjastojen ja tiedonkeruun tarpeet, kansainväliset integraatiot ja portaalin käytettävyys.

Keskeisimmät toteutuneet toimenpiteet:

- Portaaliin tehty Liferay-ohjelmiston päivitys sekä uudistettu kirjautuminen Eduuni-pohjaiseksi ja lisätty muistia toimintojen nopeuttamiseksi.
- Workflowt indikaattori- ja indeksointitietojen sekä tieteenalojen päivittämiseen.
- JUFO-portaaliin on lisätty parannettua tietoa kanavien avoimesta saatavuudesta (OA-status ja rinnakkaistallennuspolitiikka, lisenssit) ja uutena tietona FinELib-sopimusetu. Plan S - kelpoisuuden tarkistamisen mahdollistava Journal Checker Tool on myös integroitu.

Tulossa/suunnitteilla olevat:

- Käyttöliittymän uudistaminen. Eriytetään panelistien ja muun tiedeyhteisön käyttöliittymät. Toteutetaan julkaisukanavahaku 2.0 tietojen selaamiseen ja julkaisukanavia koskevien ehdotusten tekemiseen. Nykyinen JUFO-portaali jää paneelien ja sihteeristön työskentelyalustaksi.
- Kuvailaan mahdollisuuksien mukaan esim. vertaisarviointikäytännöt (single/double-blind, open), julkaisuprosessin kesto, hylkäysprosentti, arviointiraporttien ja datan avoimuus, toimitus-, kirjoittaja ja lukijakunnan monimuotoisuus ja kansainvälisyys, retractions-osuus, ja mahdollistetaan tutkijoiden omat laadulliset arviot ja kuvaukset toimitus- ja arviointiprosesseista.
- O-tason perusteiden avaaminen odottaa viimeistä testausta ja tuotantoon vientiä.

- Avoimen saatavuuden tietopohjaa kehitetään edelleen, mikä tukee myös OKM Tietovarannon OA-julkaisutiedonkeruuta ja OA-kustannusseurantaa.
- Excelien automatisoitu tuottaminen paneelien arviointityön tueksi.
- Ammatillisten ja yleistajuisten kanavien lisääminen tietokantaan ja näkyminen portaalissa.
- Nordic Listin ja Book Publisher Registerin integroiminen osaksi JUFO-portaalia.
- Kehitetään myös automatisoituja, puoliautomatisoituja, ja joukkoistettuja työkulkuja ja prosesseja, joilla voidaan tuottaa, varmistaa ja rikastaa julkaisukanavien laadun ja avoimuuden tietopohjaa.

Tavoite: vuonna 2027 JUFO-portaali on keskitetty kansallinen ja monipuolinen tietolähde suomalaisten tutkijoiden käyttämistä julkaisukanavista.

Toimenpiteet vuosille 2023-2027:

1. JUFO-portaalin kehittäminen
 - a. Sihteeristön tasoluokkaehdotus ja 0-tason perusteet 2023
 - b. Tilastointi-Excelien automatisointi 2023
 - c. Haun rajaus kustantajan mukaan 2023
2. OA-tietopohjan laajennus 2023 ja joukkoistaminen 2025
3. Uuden hakusivun suunnittelu 2023 ja toteutus 2024
4. Julkaisukanavien tiedot:
 - a. Yhteinen taulu tieteellisille, ammatillisille ja yleistajuisille kanaville 2024
 - b. Julkaisukanavatietojen päivityksen ja laajennuksen suunnittelu ja toteutus 2024. Selvitetään mahdollisuudet hyödyntää avoimia tietolähteitä (esim. [Journal Observatory Project \(englanniksi\)](#)).
5. Julkaisukanavatietojen ja vertaisarviointikäytäntöjen päivittämisen joukkoistaminen 2025
6. Visualisoinnit julkaisufoorumista ja -kanavista (laatu, avoimuus, monimuotoisuus) tutkijoiden ja organisaatioiden käyttöön 2024-2027

Tehtävä	23 1	23 2	24 1	24 2	25 1	25 2	26 1	26 2	27 1	27 2
1. JUFO-portaali										
2. OA-tietopohja										
3. Uusi hakusivu										
4. Kanavan tiedot										
5. Joukkoistaminen										
6. Tilastointi/metriikka										

3.1.3. Monimuotoisten tuotosten määrittely ja arviointi

Vastuullinen arvioinnin uudistuksen keskeisiä tavoitteita on, että arvioinneissa huomioidaan entistä monimuotoisempia tutkimuksen tuotoksia (esim. preprintit, datasetit, ohjelmistot, ammatilliset ja yleistajuiset julkaisut). Julkaisufoorumi voi tukea tätä välittämällä JUFO-portaalin kautta tietoa tieteellisten julkaisukanavien lisäksi myös monimuotoisten tuotosten julkaisukanavista.

Yhteistyössä asiantuntijoiden ja eri tieteenalojen tiedeyhteisöjen kanssa laaditaan laatuksiterit ja listataan vähimmäisvaatimukset täyttävät avoimet julkaisuarkistot ja -alustat (esim. FAIR-periaatteet), sekä ammatilliset ja yleistajuiset kanavat. Samalla selvitetään yhteistyössä OKM/CSC:n kanssa mahdollisuutta toteuttaa preprinttien, datasettien, ohjelmistojen ja avointen

vertaisarviointilausuntojen raportointi VIRTJA-julkaisutietopalvelussa, mikä tuottaa entistä kattavamman tietopohjan myös Avoimen tieteen seurantaan ja vastuullisen arvioinnin tueksi.

Tavoite: Vuonna 2027 JUFO-portaalin kautta voi hakea tietoa tieteellisten julkaisukanavien lisäksi myös monimuotoisten tuotosten julkaisukanavista.

Toimenpiteet vuosille 2023-2027:

1. Ei-vertaisarvioidut: kartoitetaan Virta-julkaisutietojen perusteella tiedeyhteisön käyttämät ammatilliset ja yleistajuiset julkaisukanavat ja indeksoidaan ne JUFO:on. Samalla sovitaan kanavia koskevien tietojen joukkoistetusta ylläpidosta.
2. Monimuotoiset tuotokset: käydään syksyn 2023 aikana paneelien kanssa keskustelu preprinttien, datasettien, ohjelmistojen, ja muiden monimuotoisten tutkimustuotosten, sekä näitä julkaisevien kanavien ja alustojen, määrittelystä.
3. Perinteiset kanavat: kartoitetaan JUFO:ssa jo olevat, sekä muut olennaiset monimuotoisia tutkimustuotoksia julkaisevat kanavat, ja varmistetaan niiden yhdenmukainen luokittelu.
4. Uudet alustat: Sihteeristö laatii ohjausryhmälle ehdotuksen minikriteereistä ja tunnisteista, joiden perusteella monimuotoisten tuotosten julkaisualustat voidaan listata julkaisukanavina, sekä kriteerit täyttävien alustojen indeksointi.
5. Tiedonkeruu: selvitetään yhteistyössä OKM:n ja CSC:n kanssa kuinka voidaan mahdollistaa monimuotoisten tutkimustuotosten (aluksi omaehtoinen) raportointi itsenäisinä tuotoksina VIRTJA-julkaisutietopalvelussa hyödyntäen attribuuttipohjaisen tietomallin muotoja/tai tyyppikoodeja

Tehtävä	23 1	23 2	24 1	24 2	25 1	25 2	26 1	26 2	27 1	27 2
1. Ei-vertaisarvioidut										
2. Monimuotoiset tuotokset										
3. Perinteiset kanavat										
4. Uudet alustat										
5. Tiedonkeruu										

3.2. Kehityssuunnitelma

Kehityssuunnitelmaan kuuluu kaksi toimenpidettä, jotka liittyvät Julkaisufoorumin toiminnan mahdolliseen laajentamiseen osana TSV:tä.

3.2.1. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointimalli

Arvioinnin uudistuksen myötä myös yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnille on kasvava tarve. Vaikuttavuuden arviointimenetelmät, aineistot ja mittarit ovat vakiintumattomia ja tavoittavat tyypillisesti vain murto-osan arvioitavana olevasta ilmiöstä, minkä vuoksi asiantuntija-arvioinnin tarve korostuu. Toisaalta on myös kehitettävä entistä tarkoituksenmukaisempia yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja vuorovaikutusta kuvaavia indikaattoreita, mitä voidaan mahdollisesti tehdä yhteistyössä Suomen Akatemian ja CSC:n kanssa.

Tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi -projekti käynnistettiin vuonna 2023 kehittämään arvioinnin käytäntöjä. Tavoite on tukea korkeakoulujen ja muiden tutkimusta tekevien (ja rahoittavien) organisaatioiden toteuttamia tutkimuksen vaikuttavuuden arviointeja. Projekti

sitoutuu vastuullisen arvioinnin periaatteisiin. Vaikuttavuuden arvioinnissa vastuullisuuden periaatteet konkretisoituvat erityisesti vaikuttavuuden moninaisuuden ja tieteenalakohtaisten käytäntöjen huomioimisena. Vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää, että ei tyydytä vain mittaamaan mitattavissa olevaa - seurauksista välittämättä.

Yhteistyössä tieteellisten seurojen ja tiede- ja tutkimusyhteisön kanssa kehitetään tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointimalli, joka nojaa sekä laadulliseen arviointiin ja tätä tukevaan määrälliseen indikaattoritietoon. Malli voi rakentua esimerkiksi kestäväen kehityksen tavoitteiden ympärille, joiden edistämisen myös UNIFI on ottanut strategiseksi tavoitteeksi. Malli voi toimia yhdistävänä nimittäjänä organisaatioiden omille tutkimuksen arvioinneille, mutta olisi Hollannin Standard / Strategy Evaluation Protocol:n tavoin mukautettavissa organisaatioiden ja yksiköiden omiin tarpeisiin.

Tavoite: vuonna 2027 on käytössä kansallinen malli yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointiin, joka tukee organisaatioissa tehtävää laadun ja vaikuttavuuden arviointia.

Toimenpiteet vuosille 2023-2027:

1. Selvitystyö: kysely tutkijoille keväällä 2023 ja tutkimusorganisaatioille syksyllä 2023, (mahdollisesti sidosryhmille syksyllä 2023) ja kansalliset ja kansainväliset hyvät käytänteet.
2. Malliehdotus: työryhmä hahmottelee selvitystyön pohjalta alustavan ehdotuksen mallista.
3. Sidoryhmille järjestetään keskustelutilaisuuksia ja avoin konsultointi, jonka kautta saadaan palautetta malliehdotuksesta.
4. Indikaattorit: määritetään yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja vuorovaikutuksen indikaattoreita ja kehitetään näiden edellyttämään tietopohjaa.
5. Laadullinen arviointi: selvitetään mahdollisuutta organisoida ja hyödyntää mallin tukena kansallisia tieteenaloittaisia asiantuntijajaneleita (vrt. JUFO).
6. Suositus: julkaistaan suositus yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnista ja aloitetaan mallin toimeenpano.

Tehtävä	23 1	23 2	24 1	24 2	25 1	25 2	26 1	26 2	27 1	27 2
1. Selvitystyö										
2. Malliehdotus										
3. Sidoryhmät										
4. Indikaattorit										
5. Laadullinen arviointi										
6. Suositus										

3.2.2. Laajentuminen Julkaisuforumista Arviointiforumiksi

Yksi kansainvälisen vastuullisen arvioinnin uudistuksen keskeisiä tavoitteita on tiedeyhteisölähtöisen laadullisen arvioinnin lisääminen kaikilla tasoilla yliopistojen arvioinneista yksittäisten tutkijoiden arviointiin, ja että arvioinneissa huomioidaan akateemisen työn tuotokset, aktiviteetit ja vaikuttavuus monimuotoisesti. Tämä edellyttää, että tutkijakunta käyttää entistä enemmän työaikaan arviointeihin, jotka kohdistuvat asioihin, joiden arviointiin ei ole vakiintuneita käytänteitä.

Suomessa on jo Tietovarannon kautta laaja keskitetty tuki tuotosten ja aktiviteettien yhdenmukaiselle raportoinnille ja siten myös arviointia tukevan määrällisen tiedon tuottamiselle.

Laadulliseen arviointiin vastaavaa keskitettyä tukea ei ole. TSV:n koordinoimaa Julkaisufoorumin 23 tieteenaloittaisen asiantuntijapaneelin toimintamallia, joka nojaa tieteellisten seurojen ja tutkimusorganisaatioiden ehdottamiin asiantuntijoihin, voidaan käyttää julkaisukanavien arvioinnin lisäksi monimuotoisten tuotosten, aktiviteettien, ansioiden sekä laajempien kokonaisuuksien kuten vaikuttavuuden arviointiin. Myös JUFO-portaalia, jota paneelit käyttävät nyt julkaisukanavien arviointiin, voidaan kehittää tukemaan myös muita arviointeja.

Arviointifoorumissa tavoite on tuottaa järjestelmällisesti ja yhdenmukaisilla kriteereillä laadullista asiantuntija-arviointia keskitettynä palveluna tarkoituksiin, joissa se voidaan järjestää laadukkaammin, kustannustehokkaammin, vertailukelpoisemmin ja riippumattomammin keskitetysti tiedeyhteisön edustajista koostuvissa asiantuntijapaneeleissa kuin ad-hoc eri organisaatioissa. Pysyvien paneelien etu on myös se, että niissä kertyy ja kehittyy arviointiin liittyvää osaamista ja toimintakulttuuria. TSV:n [jäsenseurakysely](#) ja [jäsenistökysele](#) osoittavat, että seuroilla on kiinnostusta kehittää asiantuntijatehtäviin ja vastuulliseen arviointiin liittyvää toimintaa, ja tieteellisten seurojen jäsenistö myös odottaa, että näillä olisi seurojen toiminnassa tärkeä rooli.

Tämän toimenpiteen tavoite on selvittää kuinka, missä tarkoituksissa ja millä resursseilla kansallisilla asiantuntijapaneeleilla olisi tarkoituksenmukaista tukea laadullista arviointia.

- [Avoimen tieteen seurantaan](#) perustuu määrällisten ja laadullisten indikaattorien tuottamaan pisteytykseen, joka muodostaa erinomaisen kansallisen tason kokonaiskuvan avoimen tieteen edistymisestä. Indikaattoritiedon lisäksi ainakin osa organisaatioista on toivonut myös laadullista arviointia ja palautetta. Voidaan keskustella Avoimen tieteen ja tutkimuksen koordinaation kanssa voisiko laadullisen arvioinnin ja palautteen toteuttaa kansallisten asiantuntijapaneelien toimintamallilla.
- Valmisteilla on myös selvitys tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnista (edellinen toimenpide), jonka yhteydessä tarkastellaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa myös kansallisten asiantuntijapaneelien mahdollista roolia. Tieteellisillä seuroilla on arvioinnin edellyttämää tieteenalan kansainvälisten parhaiden käytänteiden sekä kansallisen toimintaympäristön ja sidosryhmien tuntemusta, sekä kansallisesti kattavat verkostot asiantuntijoiden tunnistamiseksi.
- Vastuullisen tutkijanarvioinnin ohjausryhmän nimittämä työryhmä suunnittelee parhaillaan kansallista arviointimatriisia (Finnish Career Assessment Matrix, FIN-CAM), jonka tarkoituksena on mahdollistaa akateemisen toiminnan eri osa-alueiden ja tutkijan meriittien kattava tarkastelu erilaisissa arviointitilanteissa. Toiminnan osa-alueita ovat esimerkiksi tutkimustyö, opetusansiot, ohjaus- ja johtamiskokemus sekä vuorovaikutus yhteiskunnan kanssa. Tämän työn edistyessä voidaan myös tarkastella, liittyykö arviointimatriisiin osa-alueita, joiden arvioinnissa olisi tarkoituksenmukaista hyödyntää kansallisia paneeleita. Esimerkiksi monimuotoisten tuotosten ja aktiviteettien arvioinnista asiantuntijapaneeleissa tarjoo hyvän kansainvälisen esimerkin Iso-Britanniassa 2020-2021 toteutettu [Hidden REF \(englanniksi\)](#).

Tavoite: vuonna 2027 arviointifoorumi tuottaa kotimaisten organisaatioiden käyttöön laadullista arviointia keskitettynä kansallisena palveluna.

Toimenpiteet vuosille 2023-2027:

1. Keskustellaan Avoimen tieteen koordinaation kanssa voisiko kansallisia asiantuntijapaneeleita mahdollisesti hyödyntää seurannan tukena
2. Selvitetään osana Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi -projektia asiantuntijapaneelien roolia vaikuttavuuden arviointimallissa
3. Selvitetään osana arviointimatriisiin (FIN-CAM) kehittämistä asiantuntijapaneelien roolia vastuullisen tutkijanarvioinnin tukena

Tehtävä	23	23	24	24	25	25	26	26	27	27
---------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1. Avoin tiede										
2. Vaikuttavuus										
3. Tutkijanarviointi										